

Perhekuntoutuksen kokeilu kaupungin lastensuojelulaitoksen tiloissa**Perusturvajohtaja Mari Annika Antikainen**
Sosiaalipalvelujen tukipalvelut

Kaupungin lastensuojelulaitosten uudistaminen on käynnistynyt vaiheittain, kun vuonna 2015 yli 12-vuotiaiden toiminnot keskitettiin vastaanotto- ja arviointiyksikköön Kivelään.

Vuoden 2016 käyttösuunnitelmassa visioitiin, että kaupungin lastensuojelulaitosten palvelurakennetta kehitetään edelleen vuonna 2017 perhekuntoutuksen järjestämiseksi. Alkuperäisenä tavoitteena oli, että Toukorinteen perhetukikeskuksessa Lastentie 1:ssä sijaitsevat Toukola -osaston tilat vapautuvat Kivelän peruskorjauksessa perhekuntoutukseen. Toukolan tilat on erityisesti rakennettu perhekuntoutusyksiköksi. Kivelän yksikön tilaratkaisu on kuitenkin uudelleen arvioitavana, joten Toukolan tilat eivät tämän hetkisen tiedon mukaan vapaudu perhekuntoutuksen käyttöön lähivuosina. Tämän vuoksi on tarkasteltu sellaisia tilaratkaisuja, jotka mahdollistaisivat perhekuntoutuksen pilotoinnin mahdollisimman vähäisin tilamuutoksia ja – kustannuksin vielä ennen sote-ratkaisua.

Kaupungin Tilakeskuksen rakennusarkkitehti Pirkko Huotari on antanut tilojen soveltuvuudesta lausuntonsa (viiteaineisto) ja asemapiirustuksen (viiteaineisto). Perusturva- ja terveyslautakunnan käyttösuunnitelmassa vuodelle 2017 on asetettu talouden sopeuttamisen tavoitteeksi käynnistää perhekuntoutusta ostopalvelukustannusten hillitsemiseksi.

Perhekuntoutus työmuotona soveltuu hyvin osaksi mm. lastensuojelun avo- huollon työskentelyä ja lasten huostaanoton lakkautustyöskentelyä. Sen on käytännössä todettu olevan tehokas apu myös tilanteissa, joissa on olemassa kodin ulkopuolisen sijoituksen riski, mutta perhe on motivoitunut perhekuntoutukseen. Myös ehkäisevän lastensuojelutyön työmuotona voidaan käyttää ainakin päivämuotoisia kuntoutusmuotoja. Perhekuntoutuksessa tarjotaan kuntouttavaa toimintaa koko perheelle suunnitellusti ja tavoitteellisesti. Sen tavoitteena on lasten kasvuolosuhteiden turvaaminen, vanhempien tukeminen kasvatustehtävässään ja perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Perheenjäsenten välisen vuorovaikutuksen tukeminen erilaisin toiminnallisin menetelmin, arjen taitojen harjoittelu ja säännöllisen päivärytmin vakiinnuttaminen ovat koko perheen kuntoutuksen kulmakiviä. Perhekuntoutuksen tavoite on tukea perhettä siten, että lapsen asuminen kotona on lapsen kannalta hyvä ja turvallinen ratkaisu.

Perhekuntoutuksen tila-ratkaisua on suunniteltu tammi-helmikuussa yhteistyössä lastensuojelulaitosten henkilöstön kanssa. Perusturva- ja terveyslautakunnan kokouksen jälkeen käynnistetään yhteistoimintalain mukainen ytimenmenettely ja muu asiaan liittyvä valmistelu.

Suunnittelutyön etenemisessä ja aikataulussa tulee huomioida mm. osaamisen vahvistaminen, pienet tilamuutostarpeet ja muut muutoksen aiheuttamat

28.03.2017

seurausvaikutukset tilojen käyttöön. Ennakoidaan, että perhekuntoutusta on järkevä käynnistää kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa otetaan käyttöön Vauvalan tilat 1.4.2017 ja myöhemmin otetaan käyttöön Vesalan tilat 1.9.2017. Muutos em. tilojen muuntamiseksi perhekuntoutusyksiköksi vaatii paljon suunnittelua ja eri yksityiskohtien hiomista, joten ennakoidaan, että säästövaikutukset ostopalveluun jäävät mahdollisesti saavuttamatta, koska ne on laskettu kokovuotisena ja toiminta saadaan käyntiin vasta syksyllä. On huomioitava, että ratkaisu on tilapäinen siihen saakka, kunnes Kivelän kokonaissuunnittelu ja toimeenpano mahdollistuvat, jolloin Toukolan tilat vapautuvat perhekuntoutusyksiköksi.

Vaikutusten arviointi**Asiakasvaikutukset:**

Vesalan paikkaluku pienenee tarpeen mukaan/väliaikaisesti kahdella, joten suunnitellaan joustavaa mallia koko laitoksen tilojen käytön ja ikärajojen osalta kokonaiskäyttöasteen tehostamiseksi. Kahden eri toiminnon sijoittaminen samaan yksikköön vaatii vielä suunnittelua ja innovatiivisuutta, jotta erilaiset asiakastarpeet voidaan huomioida. Perhekuntoutusta päihdekuntoutujille ei ole mahdollista tarjota kaupungin yksikössä tilaratkaisun johdosta.

PoSoTe-vaikutusten arviointi

Perhekuntoutuksen suunnittelussa on otettu PoSoTe-vaikutukset huomioon siten, että tilaratkaisu ei edellytä mittavia muutostöitä tai investointeja ja tilat voidaan palauttaa nykyiseen toimintaan, mikäli maakuntamallissa katsotaan tarpeelliseksi järjestää palvelua suurempana yksikkönä koko maakunnan tarpeisiin vastaamiseksi.

Esitys

Perusturvajohtaja Mari Antikainen:

Perusturva- ja terveyslautakunta päättää merkitä perhekuntoutuksen suunnittelutilanteen tiedoksi.

Viiteaineisto

- 1 Tilakeskus esitysteksti 3.3.2017.pdf
- 2 Asemapiirustus Lastentie 5.pdf

Valmistelija

Mari Annika Antikainen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 6401

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy perusturvajohtajan esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtajan ehdotuksen.

